

Dante Alighieri,
Comitato del Twente

Website: www.dantetwente.nl
E-mailadres: b.zuidinga@home.nl

Enschede, mei 2019

Cari soci,

Een extra nieuwsbrief om u te herinneren aan de geplande lezing op 16 mei. Deze laatste lezing van het voorjaarsprogramma vindt door omstandigheden weliswaar wat later in mei plaats dan gebruikelijk maar onderwerp en spreker zijn weer zeer de moeite waard.

En natuurlijk komen ook weer onlangs verschenen boeken en andere leuke/interessante culturele manifestaties ter sprake.

Daarnaast hebben we een heuglijk bericht: Ons comitato gaat ook in het najaar door met het organiseren van lezingen en zelfs van een excursie en een toneelstuk. Aan het eind van deze nieuwsbrief hierover meer.

De bijeenkomst in mei 2019

Donderdag 16 mei 2019 20.00 uur
(inloop vanaf 19.30 uur!)

Lezing 'De Italiaanse Opera en haar invloed op de Europese cultuur'
door Emile Engel

Emile Engel is dirigent, pianist en pianodocent. Hij komt ons vertellen over de geschiedenis van de opera die is ontstaan in Italië en de verbreiding van deze kunstvorm over Europa. Het begint met Claudio Monteverdi (1567-1643) die in opdracht van de hertog van Mantua L'Orfeo creëerde en het ontwikkelt zich van renaissance via barok naar romantiek. Emile vertelt hierover vanuit zijn passie voor de opera en laat daarbij ook de muziek horen en zien.

Naast de bijeenkomsten, georganiseerd door het comitato del Twente kunt u ook nog op een andere manier, dicht bij huis of thuis, van de Italiaanse cultuur genieten.

24, 25 en 26 mei voor het 16^e jaar het Italië Evenement in de tuinen van Kasteel De Haar in Haarzuilens

Op deze wervelende beurs vindt u onder de noemer *Stijl en Smaak* Italiaanse producten van velerlei aard, theater en muziek, kortom een brede oriëntatie op het ideale vakantieland Italië.

- Tentoonstellingen

Hierbij nogmaals de aandacht voor 2 tentoonstellingen.

‘SPREZZATURA- Vijftig jaar Italiaanse schilderkunst 1860-1910’ in Assen vanaf 2 juni t/m 3 november

Werken van kunstenaars als Antonio Mancini, Federico Zandomenighi, Giovanni Segantini en Giacomo Favretto komen naar Assen. De schilderijen zijn voornamelijk afkomstig uit prominente Italiaanse museale collecties.

Federico Zandomenighi, In bed, 1878

Giacomo Favretto, Een ontmoeting, 1880

Voor velen is dit een onbekende periode in de Italiaanse schilderkunst. In de tentoonstelling Sprezzatura is werk te zien van meer dan veertig schilders uit heel Italië, waarbij de belangrijke kunstacademies, stromingen en genres vertegenwoordigd zijn. Het Italiaanse woord 'Sprezzatura' is een oud-Italiaans woord met vele betekenissen, waaronder 'virtuositeit' en 'schijn van moeiteloosheid'. Iets doen met 'sprezzatura' betekent iets met zoveel zwier en speels gemak doen, dat de overtuigingskracht er vanaf spat.

Op **donderdagmorgen 11 juli** zal in het Historisch Museum te Hengelo door Lisette le Blanc een lezing over deze tentoonstelling gehouden worden. Zie voor verdere informatie u3l.nl

‘Manzoni in Holland’ in Stedelijk Museum Schiedam t/m 2 juni

Voor het eerst sinds vijftig jaar in Nederland presenteert het Stedelijk Museum Schiedam onder de titel ‘Manzoni in Holland’ een uitgebreid overzicht van het werk van Manzoni. De tentoonstelling belicht een nog niet eerder verteld verhaal over de relatie tussen Nederland en een van de prominentste avant-gardekunstenaars van de twintigste eeuw.

Piero Manzoni, Merda d'artista, 1961

Waarom schilderen met verf als je ook ander materiaal kan gebruiken? Piero Manzoni deed dat laatste. Hij maakte in de jaren zestig kunst met zijn adem, blikte eigen poep in en signeerde lichamen. Mensen worden uitgenodigd om op een sokkel te staan. Even ben je zelf een kunstwerk, een levend sculptuur.

Eind jaren vijftig inspireerde Manzoni een groot aantal Nederlandse kunstenaars, onder wie Henk Peeters en Jan Schoonhoven. Hij liet, zoals Jan Schoonhoven opmerkte, de noodzaak zien ‘ook de laatste resten van het overbodige overboord te zetten.’ Manzoni leidde ze naar het wit, de leegte, de ideeën. Van deze kunstenaars is eveneens werk te zien, samen met dat van Lucio Fontana. Deze Italiaanse kunstenaar die ruim dertig jaar ouder was dan Manzoni ging het schildersdoek te lijf met priem en mes, destijds heel revolutionair. Hij had grote invloed op Manzoni.

- Films

Als u de film **'Lazzaro felice'** nog niet gezien hebt, dan heeft u daarvoor nog de kans op 3, 8, 9 en 10 mei in Filmhuis Hengelo in de Schouwburg van Hengelo.

De film vertelt het verhaal van een ontmoeting tussen Lazzaro, een plattelandsjongen met zo'n goede inborst dat hij het stempel 'simpel van geest' krijgt, en Tancredi, een jonge edelman die regelmatig het slachtoffer is van zijn eigen verbeelding.

'Lazzaro Felice' won de prijs voor Beste Scenario in Cannes en werd bekroond met de Youth Jury Award op het IFFR.

'Magische nachten'

Regisseur Paolo Virzi (bekend van o.a. 'La pazza gioia') laat met zijn nieuwste film 'Notti magiche' de laatste hoogtijdagen van de Italiaanse film in de jaren tachtig zien. Het is juli 1990 als in Rome het lichaam van een man uit de Tiber wordt gevist. Het blijkt om dat van filmproducent Leandro Saponaro te gaan. Door een aanwijzing komen de carabinieri al gauw tot drie hoofdverdachten: Antonio, Luciano en Eugenia. Drie jonge scenaristen die bevriend zijn sinds zij samen in de finale van het toonaangevende Solinas Award Festival stonden. Bovendien zijn zij de laatste personen die filmproducent Saponaro levend hebben gezien. Alle drie de scenaristen vertellen hun eigen versie van de recente geschiedenis...

'Notti magiche' is vanaf 30 mei 2019 in de bioscoop te zien, en hopelijk ook in Concordia te Enschede en/of in het Filmhuis Hengelo.

- Boeken

Silvia Avallone; 'Levenslicht' (€20,99)

De achttienjarige Adele is moederziel alleen in de verloskamer van het ziekenhuis aan het bevallen. De vader van haar kind zit in de gevangenis, en ook al heeft hij verlof gekregen, ze wil hem er niet bij hebben, en evenmin haar moeder en zus. Ze heeft van tevoren besloten de baby ter adoptie af te staan, in het besef dat zij het kind geen goed leven kan bieden – al begint de twijfel nu wel te knagen. Ze weet dat haar jonge leven hoe dan ook voor altijd zal veranderen. Dit moment is een afscheid, of een nieuwe start.

De dertigjarige Dora probeert al lange tijd zwanger te worden. Wat eerst een droom was, is inmiddels een obsessie, en om haar huwelijk te redden besluit ze een kind te adopteren. Maar ook hier is er geen zekerheid, en beide vrouwen zien zichzelf geconfronteerd met dezelfde vraag: wanneer ben je een moeder?

Elena Ferrante: 'Frantumaglia' (€24,99)

'Frantumaglia.' Het is de moeder van Elena, een naaister, die dit woord aan haar dochter nalaat – het komt uit het dialect van Napels, uit de wereld van de in de knoop geraakte draden en de losgetornde naden, een zinnebeeld voor het onuitsprekelijke, het verwarrende. En zelfs ook een zinnebeeld voor de ervaringen en ideeën die het leven van Elena Ferrante hebben gevormd – en waarover ze in dit boek schrijft.

In Frantumaglia vertelt ze over haar Napolitaanse herkomst, over haar kindertijd als een onuitputtelijk archief van herinneringen, indrukken en fantasieën. Ze laat haar licht schijnen op de belangrijkste elementen van haar vroege werk en van de napolitaanse romans. Brieven, verhandelingen en interviews uit een periode van ruim 25 jaar vervlechten zich zo tot een levendig zelfportret van een buitengewone schrijfster.

Andrea Camilleri: 'De dans van de meeuw' (€19,95)

Commissaris Montalbano moet op het strand voor zijn huis de akelige doodstrijd van een meeuw aanzien: een slecht voorteken. Hij krijgt het vreemde beeld maar niet uit zijn hoofd.

Een vakantie met Livia zou voor afleiding zorgen, maar die gaat niet door want Montalbano's rechterhand Fazio is verdwenen. Wat voor handel was die op het spoor? Is hij vermoord?

Een wanhopige zoektocht voert de commissaris van de haven naar een desolaat gebied met diepe, droge putten en twee lijken

Saskia Balmaekers: 'Mijn Puglia' (€20,99)

Saskia: "Het is zoals Domenico Modugno in het beroemde lied Volare zingt: ik ben 'felice di stare quaggiù', gelukkig om hier beneden te zijn, in het diepe zuiden van Italië. Het is heerlijk om door Puglia te rijden, met de aanblik van de puntaken van trulli die overal omhoog piepen, uitgestrekte olijfbomgaarden, felrode klaprozen, witte huisjes die zo prachtig afsteken tegen al het groen of het blauw van de zee, oude Fiats die hier nog meer dan elders in Italië rondrijden, tafels vol antipasti..."

Ik neem je mee naar pareltjes als Lecce en Monopoli, maar ook naar kleinere plaatsen, buiten de gebaande paden. Je toert door de vallei van de trulli en langs de schitterende kust van de Salento. Je ontdekt een magisch kasteel en de voortreffelijke keuken van Puglia. Ook rijden we even de grens over, naar het prachtige Matera, stad van de Sassi (grotwoningen) in de regio Basilicata."

'Mijn Puglia' is een persoonlijke reisgids, met veel fijne tips, unieke adresjes en bijzondere bezienswaardigheden.

Philip Matyszak: '24 uur in het oude Rome'- het dagelijks leven van de Romeinen (€20,-)

Stap terug in de tijd en volg gedurende een etmaal 24 inwoners van de eeuwige stad in het jaar 137 na Christus. Zo krijg je een verrassend compleet beeld van hoe het dagelijks leven was in het Rome van keizer Hadrianus. Lees de spannende verhalen van onder anderen een bakker, een moeder, een senator, een slavin, een gladiator, een prostituee en een scholier en tegelijkertijd allerlei minder bekende wetenswaardigheden over het oude Rome.

Door de vele citaten uit de klassieke literatuur, waaronder zelfs enkele recepten, en extra historische informatie komt een tijd die nog altijd tot de verbeelding spreekt, tot leven.

Sarah Baxter: 'Inspirerende verhalen' -Literaire plekken (€20,-)

Je reist met dit boek naar andere tijden en plaatsen en ontdekt zo belangrijke literaire locaties. Deze plekken, of het nu drukke steden zijn of afgelegen plaatsen, hebben de inspiratie gevormd voor klassieke romans. Met prachtige illustraties en bijzondere verhalen weet dit boek met literaire plekken beelden op te roepen van echte bestemmingen. In dit boek komen naast de Italiaanse plaatsen Florence (Een kamer met uitzicht) en Napels (de geniale vriendin) ook andere plaatsen voor, zoals Londen (Oliver Twist), Davos (De toverberg) en Soweto (Burger's dochter) Misschien zet het je aan om de oorspronkelijke romans te (her)lezen.

Houdt u van wandelen en/of fietsen?

Het jaar 2019 staat in het teken van de 500^e sterfdag van Leonardo da Vinci, die overleed in 1519. Een van de opvallendste initiatieven is het **Sentiero di Leonardo** (het Pad van Leonardo), een 240 kilometer lange tocht (dus geen 300km zoals op het kaartje uit de Corriere della Sera staat!) die zowel lopend als met de fiets kan worden afgelegd. Het pad begint op het Piazza Duomo in Milaan en eindigt in San Bernardino in Zwitserland.

Maquettes van ontwerpen van Leonardo

Een uitzonderlijke tentoonstelling over Leonardo da Vinci, waarin ruim 120 maquettes worden gepresenteerd die gemaakt zijn op basis van zijn tekeningen. De reizende collectie is thans neergestreken in het Museum van het Waalse Leven te Luik en daar te bezoeken tot 12 mei.

Film over het leven van Dante De regisseur Pupi Avati maakt plannen om een film te verwezenlijken voor bioscoop en tv, gebaseerd op het leven van Dante Alighieri, wiens sterfdag, 700 jaar geleden, in 2021 herdacht zal worden. Het is de bedoeling dat het scenario gebaseerd wordt op het werk van Giovanni Boccaccio 'Trattatello in laude di Dante', geschreven rond 1360. Boccaccio was een groot bewonderaar van Dante en putte voor zijn werk rijkelijk uit de grote hoeveelheid anekdotes die hij in de loop der jaren over hem had opgevangen, veelal van mensen die Dante nog persoonlijk gekend hadden. Hij memoreerde in zijn werk niet alleen Dantes ijver en verbeeldingskracht maar ook zijn eerzucht en politieke onhandigheid die hem uiteindelijk op verbanning uit Florence zou komen te staan.

Overige mededelingen

Informatie over onze activiteiten in het najaar

Voor de herfst hebben we op het programma staan:

Vrijdag 20-9-2019 vertelt Tim Priekaar ons meer over Dante Alighieri zelf en zijn meesterwerk La Divina Commedia.

Donderdag 12-12-2019 geeft de archeologe Mevrouw Drs. Annet van Wiechen een interessante lezing over de mysterieuze Etrusken. Bijna alles wat we over dit volk weten is afkomstig uit hun graven.

Verder hebben we een excursie en een toneelstuk in de planning staan, hierover volgt nader bericht.

De lezingen zijn in het Nederlands. Gasten mogen één lezing gratis bijwonen zonder verplichting. De locatie is Ariënsstaete (Liberein), Lijsterstraat 30, 7523 ET Enschede en de aanvang is om 20:00 uur, inloop vanaf 19:30 uur.

Het lidmaatschap van Dante kost € 40,00 per jaar of € 20,00 voor ondersteunende leden met recht op één gratis lezing per jaar.

Meer informatie: b.zuidinga@home.nl

Berichten via e-mail

Van een aantal leden hebben wij het e-mailadres. Als u uw mailadres doorgeeft, dan kunnen wij u gemakkelijk en kosteloos belangrijke informatie, zoals de nieuwsbrief, toesturen.

Tot slot

Graag tot ziens bij de opera-voordracht op donderdag 16 mei a.s. En voor daarna wensen wij u een fijne zomervakantie, met veel mooi weer. Vanaf september hopen wij u dan weer te ontmoeten bij onze activiteiten van het najaarsprogramma.

Distinti saluti,

Dante Alighieri comitato del Twente

Per conto di gruppo di lavoro
Gon Koiter (redactrice)